EWAKUACJA – PORADY DLA DYREKTORÓW SZKÓŁ, PRZEDSZKOLI, NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW

Za stan bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie szkoły, przedszkola lub innym obiekcie odpowiada dyrektor, kierownik, zarządca, właściciel, użytkownik. Zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- ✓ przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- ✓ wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- ✓ zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- ✓ przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ✓ ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Jednym z obowiązków kierowników obiektów użyteczności publicznej jest wykonanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna określać:

- ✓ potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania,
- ✓ zasady zapobiegania powstawania pożaru,
- ✓ zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo,
- ✓ zasady zabezpieczenia obiektów w podręczny sprzęt gaśniczy,
- ✓ zasady postępowania na wypadek powstania pożaru,
- ✓ zasady prowadzenia ewakuacji,
- ✓ zasady prowadzenia szklenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, także pracownicy obcych firm wykonujących jakiekolwiek prace na terenie obiektu placówki użyteczności publicznej.

Podstawowym zadaniem każdej instrukcji jest zapewnienie bezpieczeństwa w konkretnym obiekcie, którego architektury już się nie zmieni, konieczne są wskazówki organizacyjne pozwalające na przeprowadzenie szybkiej i bezpiecznej ewakuacji. Tej części instrukcji trzeba poświęcić najwięcej uwagi, szczególnie, gdy instrukcja dotyczy szkoły, przedszkola, szpitala. Nie można nawet marzyć o sprawnej ewakuacji kilkuset osób, jeżeli wcześniej nie zostały przećwiczone jej elementy, jeżeli nikt z pracowników lub uczniów nie zna sygnału alarmowego, jeżeli nikt nie wie, co zrobić, gdy usłyszy taki sygnał. Niestety większość instrukcji zawiera pobożne życzenia typu "należy postępować tak i tak".

Oto kilka praktycznych rad, które powinny ułatwić zadanie przeprowadzenia sprawnej ewakuacji dzieci z obiektu:

1. SYGNAŁ ALARMOWY

- ✓ Należy ustalić sygnał alarmowy, po usłyszeniu którego należy natychmiast opuścić placówkę.
- ✓ Najlepszy wydaje się sygnał akustyczny – przerywany dzwonek uruchamiany z łatwo dla wszystkich dostępnego miejsca. Sygnał powinien trwać tak długo aż wszyscy opuszczą budynek lub warunki na to pozwalają.
- ✓ Sygnał alarmowy w razie pożaru może włączyć każdy, kto zauważy ogień. W innym przypadku decyzje podejmuje kierownik placówki.

2. PO USŁYSZENIU ALARMU

- ✓ Osoby mające dostęp do telefonu dzwonią do straży pożarnej, podając, co się pali /rodzaj obiektu/, adres i swoje imię i nazwisko.
- ✓ Woźne, portierzy, sprzątaczki i pozostali pracownicy szkoły natychmiast otwierają drzwi prowadzące na zewnątrz budynku i pomagają wyprowadzać dzieci na zewnątrz, kierując je do miejsca I etapu ewakuacji, którym jest zazwyczaj boisko szkolne lub plac apelowy.
- ✓ Osoby, pod których opieką przebywa w czasie zdarzenia młodzież, mają za zadanie zająć się jedynie tą grupą, jej ewakuacją i bezpieczeństwem.
- ✓ Jeżeli zdarzenie ma miejsce w czasie lekcji, nauczyciel nakazuje uczniom powstać i niezwłocznie opuścić budynek, informując, którą klatką schodową odbywa się ewakuacja. Młodzież musi być poinformowana gdzie znajduje się miejsce I etapu ewakuacji. Na czoło grupy należy wyznaczyć nieformalnego przywódcę grupy klasowej. Nauczyciel wychodzi ostatni, koniecznie zabierając ze sobą dziennik. Młodzież zostawia ze sobą wszystkie przedmioty / torby, teczki, plecaki, kurtki, itp./. Czas opuszczenia zagrożonego budynku jest w tym przypadku najważniejszy.

3. I ETAP EWAKUACJI

- ✓ Najlepiej nadaje się do tego celu boisko szkolne, dziedziniec, plac apelowy, itp.,
- ✓ Teren ten należy podzielić na sektory, w których gromadzić się będą uczniowie poszczególnych klas, np. od I do III, itp.,
- ✓ Na miejscu zbiórki nauczyciele sprawdzają obowiązkowo listę swojej klasy. W razie stwierdzenia nieobecności ucznia, należy ten fakt zgłosić natychmiast strażakom, niekoniecznie dowódcy, pytając strażaka o nazwisko.
- ✓ Po sprawdzeniu listy uczniów /podopiecznych/ nauczyciel zobowiązany jest sprawdzić ich stan zdrowia, zwracając szczególną uwagę na zawroty głowy, wymioty, kaszel, ból głowy, chwilowe omdlenia, złamania, potłuczenia, itp. Wszystkich poszkodowanych należy traktować jako ofiary zdarzenia i udzielić im pomocy szpitalnej.
- ✓ Niedopuszczalne jest zezwolenie na rozejście się uczniów /podopiecznych/ do domów bez wcześniejszego powiadomienia o zdarzeniu rodziców. Wskazana jest pełna informacja o tym zdarzeniu w dzienniku lekcyjnym.

4. II ETAP EWAKUACJI

- ✓ Nadają się do tego celu sąsiednie placówki o podobnym profilu np. szkoły, obiekty o dużych salach z ogrzewaniem /w okresie zimowym/, itp.
- ✓ Konieczne jest wcześniejsze uzgodnienie takiego postępowania z kierownictwem wytypowanej placówki np. w zakresie wzajemności.

5. ĆWICZENIA EWAKUACJI

- ✓ Aby osiągnąć dobry czas ewakuacji, przeprowadzić ją sprawnie, a przy tym ukształtować pewne nawyki działania zaleca się ćwiczyć nie mniej niż raz w roku np. w miesiącu wrześniu lub maju.
- ✓ W czasie ćwiczeń korzystamy tylko z normalnie używanych klatek schodowych i drzwi wyjściowych. Nie wolno skakać z okna i korzystać z improwizowanych wyjść ewakuacyjnych.
- ✓ Ćwiczenia ewakuacji prowadzone powinny być siłami własnymi szkoły /placówki/. Nie jest potrzebny do tego żaden strażak, ale należy je wcześniej zaplanować i omówić np. na radzie pedagogicznej.

STANDARDOWA PROCEDURA EWAKUACJI UCZNIÓW I NAUCZYCIELI Z BUDYNKU SZKOŁY

CEL PROCEDURY

Zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji uczniów i nauczycieli szkoły ..... w sytuacji wystąpienia zagrożenia.

I. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY

Określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialności osób realizujących niezbędne działanie począwszy od stwierdzenia /możliwości wystąpienia/ symptomów wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją uczniów i nauczycieli z budynku.

II. PODSTAWY URUCHOMIENIA PROCEDURY

1. Pożar /gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami/.

2. Zamach terrorystyczny /otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego/.

3. Zagrożenie niebezpiecznymi środkami chemicznymi (NSCh) /jeżeli czas dojścia skażonego obłoku powietrza jest większy niż 15 minut/.

4. Zagrożenie katastrofą budowlaną.

5. Zagrożenie wybuchem gazu spowodowane awarią instalacji gazowej.

6. Inne.

II. SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMU – SYGNAŁY ALARMOWE

1. Alarmowanie o zagrożeniach w budynku szkoły odbywa się w ramach wewnętrznego systemu alarmowania z wykorzystaniem sieci wewnętrznej urządzeń głośno mówiących.

2. W każdym wypadku zagrożenia wymagającego ewakuacji kilkakrotnie powtarzamy /słowny komunikat – „EWAKUACJA" oraz sygnał dźwiękowy trwający 3 minuty/.

3. Woźny szkoły przekazuje komunikat o ewakuacji do sekretariatu szkoły, na tej podstawie w klasach ogłasza się alarm i przystępuje do natychmiastowej ewakuacji.

4. Ewakuację należy prowadzić w sposób zorganizowany kierując się ustaleniami procedury i aktualnie zaistniałą sytuacją.

5. Komunikat o ewakuacji powinien być słownie doprowadzony do wszystkich osób znajdujących się w rejonie szkoły.

Świadek niebezpiecznego zdarzenia /odbiorca informacji/zobowiązany jest natychmiast powiadomić sekretariat szkoły tel. ..... .

IV. PRZYDZIAŁ OBOWIĄZKÓW I ORGANIZACJA DZIAŁANIA

1. WOŹNY:

1) W godzinach pracy szkoły – treść otrzymanej informacji /komunikatu/ o zagrożeniu przekazuje do:

a. Dyrektora szkoły Tel. nr .....

b. Sekretariatu Tel. nr .....

c. Pokoju nauczycielskiego Tel. nr .....

2) Wstrzymuje wejście na teren szkoły,

3) Po godzinach pracy szkoły – w pierwszej kolejności powiadamia specjalistyczne służby ratownicze – stosownie do zagrożenia a następnie informuje o zaistniałym zdarzeniu kierownictwo szkoły.

2. SEKRETARIAT SZKOŁY:

Zgodnie z decyzją Dyrektora Szkoły powiadamia:

- ✓ Centrum Powiadamiania Ratunkowego Tel. ner 112
- ✓ Służbę dyżurną Policji Tel. nr 997
- ✓ Służbę dyżurną PSP Tel. nr 998
- ✓ Pogotowie Ratunkowe Tel. nr 999
- ✓ Pogotowie Gazowe - Tel. nr 992
- ✓ Pogotowie Energetyczne - Tel. nr 991
- ✓ Pogotowie wodno-kanalizacyjne - Tel. nr 994
- ✓ Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Słupsku Tel. nr **59 8426467**, 59 8488497, 59 8424001 w. 137,
- ✓ Inne służby w zależności od potrzeb.

Nadzoruje zabezpieczenie /ewakuację/ ważnego mienia, dokumentów, urządzeń, pieczęci itp.

3. DYREKTOR SZKOŁY

- ✓ Podejmuje decyzję o zakresie ewakuacji /pełnej lub częściowej/;
- ✓ Nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze;
- ✓ Nakazuje powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych;
- ✓ Nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji w szczególności: transport, załadunek i ochrona dokumentacji szkoły, zabezpieczenie instalacji gazowej, wodnej i elektrycznej, otwarcie wyjść ewakuacyjnych;
- ✓ Wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren szkoły osób postronnych;
- ✓ Organizuje akcję ratowniczą;
- ✓ Zarządza ewakuację samochodów;
- ✓ Określa miejsce deponowania ewakuowanego mienia;
- ✓ Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi /PSP, Policją, Pogotowiem Ratunkowym, Pogotowiem Gazowym itp./.

4. WYCHOWAWCY KLAS – NAUCZYCIELE

- ✓ Ogłaszają alarm dla uczniów /klas/;
- ✓ Nakazują opuszczenie budynku;
- ✓ Nadzorują przebieg ewakuacji uczniów /klasy/;
- ✓ Nadzorują zabezpieczenie /ewakuację/ ważnego mienia i dokumentów.

5. DYŻURNY NAUCZYCIEL

- ✓ Nadzoruje ewakuację samochodów;
- ✓ Przekazuje na miejsce ewakuacji informację o zakończeniu ewakuacji.

6. PRACOWNICY ZATRUDNIENI W SZKOLE

- ✓ W każdym z przypadków wymagającym ewakuacji należy postępować zgodnie z planem ewakuacji szkoły oraz ewakuować się drogami ewakuacyjnymi określonymi w procedurze;
- ✓ W przypadku zagrożenia lub wystąpienia skażenia chemicznego /NSCh/ w zależności od zaistniałej sytuacji należy postępować zgodnie z zaleceniami /pozostać na miejscu, ewakuować się/.

V. OGÓLNE ZASADY EWAKUACJI

1. Ściśle stosować się do przekazywanych zaleceń.

2. Wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe.

3. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych.

4. Przygotować do ewakuacji /zabezpieczyć/ ważne wytypowane mienie, dokumenty, pieczęcie, środki finansowe itp.

5. Pozamykać okna.

6. Wytypowane osoby do działań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań.

7. Wszystkie osoby opuszczające szkołę powinny zabrać rzeczy osobiste i przystąpić do ewakuacji postępując zgodnie z postępującymi zaleceniami i udać się na wyznaczone miejsce ewakuacji - ..... .

8. Nie zamykać pomieszczeń.

9. Wychowawcy /nauczyciele/ informują woźnego o opuszczeniu klas przez uczniów.

10. Wychowawcy /nauczyciele/ na miejscu ewakuacji sprawdzają obecność i przekazują informację do ..... na nr tel. ..... .

11. Na miejscu ewakuacji nauczyciel i uczniowie przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji, co do powrotu i kontynuacji nauki lub jej zakończenia.

VI. DROGI EWAKUACJI /KIERUNKI EWAKUACJI

Ewakuacja uczniów /pracowników szkoły/ odbywa się:

1) z budynku ..... przez wyjście ..... oraz drogę ewakuacyjną ..... .

2) z budynku ..... przez wyjście ..... oraz drogę ewakuacyjną ..... .

VII. OBOWIĄZKI WYCHOWAWCÓW KLAS / SEKRETARIATU SZKOŁY/

1. Opracować wewnętrzną procedurę stanowiącą załącznik uwzględniającą własne potrzeby i uwarunkowanie w szczególności w zakresie zabezpieczenia dokumentów /dzienników postępowania w przypadku pozostania uczniów w pomieszczeniach szkoły/.

2. Posiadać wykaz ważnych dokumentów, urządzeń, pieczęci itp., które mają być zabezpieczone /ewakuowane/.

3. Posiadać przygotowane pojemniki na dokumenty, pieczęci itp.

4. Przeszkolić uczniów w zakresie organizacji, przebiegu ewakuacji.

5. Przeprowadzić próbą ewakuację klas w ramach godzin wychowawczych.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wyznaczyć nauczycieli regulujących ruchem, zabezpieczających dokumenty, ważne mienie itp.

2. Na terenie szkoły do czasu otrzymania innych dyspozycji pozostaje woźny szkoły oraz wyznaczone osoby funkcyjne – załącznik nr 7.

IX. PODSTAWA PRAWNA I ODNOŚNIKI

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719).
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422).
3. Zarządzenie Dyrektora …..... w sprawie …..... .
4. Instrukcja …..... .